

10. 6. 2014

ID: 94537

Unie obhájců jako protiváha excesů žalobců

eFocus

Aktuální postoj státního zastupitelství, které ani v případech zjevné nezákonnosti nepřizná chybu – to je podle sedmi zakladatelů hnací motor pro založení Unie obhájců České republiky.

„To, co nás přivedlo dohromady je vědomí, že se tu děje něco, co by se dít nemělo. Jako negativní vnímám stav, kdy ti, kdo stojí na druhé straně, ztrácí kontrolu,“ řekl na tiskové konferenci prezident spolku, Tomáš Sokol směrem ke státním zástupcům a zároveň dodal, že se takové chování týká jen některých lidí ze soustavy. „Místo omluv dochází ke snaze tyto excesy legalizovat,“ dodává k tomu viceprezident spolku, Lukáš Trojan. Viceprezident Unie se také domnívá, že státní zastupitelství potlačuje procesní práva, spravedlivý proces se vychyluje na stranu represivních složek a obcházejí se ústavní normy. "Tento styl uvažování se pozvolna mění v trend, kterým je snaha o disbalanci, o porušení rovnováhy," tvrdí.

Účelem Unie obhájců České republiky je podle zakladatelů dohled nad zákonností a dodržováním základních práv a svobod garantovaných ústavním pořádkem České republiky a respektováním přirozených práv člověka a poskytování ochrany před porušováním, poškozováním a krácením těchto práv a svobod v trestním řízení, zejména práva na obhajobu dle čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

Unii obhájců České republiky založilo sedm advokátů, kteří patří k české špičce mezi obhájci. Prezidentem je **JUDr. TOMÁŠ SOKOL**, viceprezidentem pak **doc. JUDr. Bc. TOMÁŠ GRÍVNA, Ph.D.** a **Mgr. LUKÁŠ TROJAN**. Členy prezidia jsou **JUDr. MAREK NESPALA, JUDr. FILIP SEIFERT, JUDr. PETR TOMAN** a **JUDr. VÁCLAV VLK**.

„Budeme monitorovat situaci, upozorňovat veřejnost na problematické kauzy a dávat podněty České advokátní komoře a představitelům státu. Unie obhájců České republiky bude přibírat i další členy z řad advokacie - obhájce, kteří sdílí stejné hodnoty, mají stejné zkušenosti nebo pocity jako zakládající

členové a chtějí s tím něco dělat," stojí v oficiálním prohlášení. „Cíle Unie dalece přesahují to, co může Česká advokátní komora dělat. Má ve svém programu ale to, co může komora jen podpořit," řekl ke spolupráci se stavovskou organizací advokátů její předseda, Martin Vychopeň. Spolek plánuje spolupracovat také s advokáty z regionů. „Velké kauzy jsou jenom odraz toho, co se děje v regionech. Problém začíná prorůstat společností napříč, je to skutečně systémová závada," řekl k tomu Lukáš Trojan.

- Na počátku jsem chvíli váhal, bude-li mít Unie obhájců nějaký smysl. Dospěl jsem ale k závěru, že některé postupy orgánů činných v trestním řízení už volají po systémové kritice a kvalifikovaném dialogu. Ne dramatická prohlášení nebo dokonce hysterické výkřiky, ale klidně opakovat, že moc bez odpovědnosti vážně ohrožuje demokratický systém. Jestliže v oblasti trestního práva současně sílí u orgánů činných v trestním řízení netolerance k chybám druhých a shovívavost k chybám vlastním, je třeba se ozvat. A asi nejlépe institucionálně. (Tomáš Sokol)
- „Veřejný zájem na zjištění a potrestání trestných činů by měl převážet nad zájmem na ochraně základních práv a svobod.“ (z vyjádření náměstka Krajského státního zástupce v Českých Budějovicích /nález Ústavního soud IÚS 3038/07/) Když jsem se opakovaně zamýšlel nad uvedenou právní úvahou, vždy jsem si říkal, že se jedná o exces jednotlivce, o výjimku... Bohužel moje vlastní zkušenost i zkušenost kolegů, kteří se s podobnými úvahami v praxi setkávají, čím dál častěji říká, že uvedená doktrína není ojedinělým vybočujícím názorem, ale jedná se o postupující trend. Snaha o potlačení procesních práv, snaha o vychýlení férového procesu na stranu represivních složek a obcházení či balancování na hraně procesních a ústavních norem je důvodem, proč nastal čas na uvedené snahy reagovat institucionálně a obnovit rovnováhu ochrany lidských práv a represe. Zájem na ochraně základních lidských práv a svobod vždy musí převažovat nad jakýmkoliv jinými zájmy, protože pouze to činí stát právním a demokratickým. (Lukáš Trojan)
- Založení Unie obhájců je pochopitelnou reakcí na stále častější pocit nespravedlnosti a bezprávi způsobovaný orgány činnými v trestním řízení. (Petr Toman)
- Projekt Unie obhájců ČR jsem od prvotní myšlenky uvítal a rozhodl se k němu připojit po více než dvacetileté praxi v advokacii, kdy jsem namnoze narážel při obhajobě, ale i v zastoupení poškozených v trestním řízení a nespravedlivě stíhaných na leckdy až arogantní přístup k moci při střetu se státem v oblasti, kdy stát dozírá sám na sebe. (Marek Nespala)
- Mezi nejstarší lidská práva patří právo na obhajobu a na férový proces. V poslední době však v praxi trestního procesu pozoruji extrémní četnost výrazně excesivních zásahů policie a státního zastupitelství do těchto práv, které nemají žádnou zpětnou vazbu. Klienti jsou od počátku neprávem obviněni, a to veřejně. Často se teprve pak hledají za každou cenu důkazy. Obhajoba je stále více svazována. Klientům je významně zasaženo do společenského, pracovního i soukromého života s celoživotními následky. Do Unie obhájců ČR jsem vstoupil proto, abych pomohl tato práva každého z Vás chránit a prosazovat, a abych přispěl k narovnání současného nevyváženého stavu. (Filip Seifert)
- Samostatnost a odpovědnost za své skutky. Takto jsem byl vychován, takto žiji a takto vykonávám advokacii. Výkon advokacie je pro mě především služba lidským právům, kterou nepovažuji, i s ohledem na rodinnou historii, za prázdné slovo. Od začátku advokacie se však potkávám s tím, jak nikdo za nic nenesou odpovědnost, stát nikomu nic neudělal, je všemocný, anonymní a nezodpovědný. Navíc nedodržuje ani základní pravidla lidské slušnosti. Pokud se neozývají právníci, je to špatně. Proto vzniká Unie obhájců. (Václav Vlk)
 - Projekt Unie obhájců ČR skýtá příležitost, jak organizovaným způsobem dát hlasitě najevo myšlenky, které sdílí část advokátů praktikujících trestní právo. Díky tomu, že působím rovněž jako učitel trestního práva na Právnické fakultě Univerzity Karlovy, mě čím dál tím častějiaráží rozdíl mezi tím, co stanoví zákon a je napsáno v učebnicích, a tím jak zákonný text mnohdy účelově interpretují orgány činné v trestním řízení. Na nejednom případě lze demonstrovat, že činnost policejního orgánu a státního zástupce v přípravném řízení již

zdaleka nesměruje k naplnění základních zásad trestního řízení, jako jsou zásady vyhledávací (se stejnou pečlivostí a z úřední povinnosti vyhledávat důkazy a zjišťovat skutečnosti, které slouží nejen v neprospěch, ale i ve prospěch obviněného), presumpce neviny či tzv. materiální pravdy. Policejní orgán a státní zástupce se od počátku trestního řízení stylizují do role protivníka obviněného, mnohdy doprovázeného touhou té které úřední osoby po osobním zviditelnění, a to prakticky bez osobní odpovědnosti. Přijde mi, že je nejvyšší čas s tímto neblahým trendem bojovat. Jsem přesvědčen, že jako sdružení obhájců máme větší šanci než jako jednotlivci. (Tomáš Gřivna)

Zakladatelé Unie na tiskové konferenci představili také konkrétní kauzy, které jsou problematické:

Mgr. Marcela Minaříková - mimořádný případ nezákonnosti

Bývalá starostka Libušína a ředitelka tamní základní školy byla v roce 1999 nejprve brutálně zadržena před svými žáky a poté strávila dva dny v policejní cele. Důvodem bylo údajné zneužití pravomoci veřejného činitele, poškozování cizích práv a zpronevěra. Její kauza trvala až do roku 2010, tedy neuvěřitelných jedenáct let, kdy byla zproštěna obžaloby v plném rozsahu. „Paní Minaříková byla obětí jedenáctiletého nezákonného trestního stíhání, čímž došlo k její naprosto lidské dehonestaci. Obecné soudy postupovaly podle „tabulkových“ rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR a přiznaly jí naprosto směšné odškodnění v řádech statisíců. Ústavní soud na konci letošního dubna převratně rozhodl, že přiznané odškodné neodpovídá vzniklé újmě a napříště soudům přikázal vážit všechny individuální okolnosti státního zásahu do práv nespravedlivě stíhané osoby a patřičným způsobem takovou odškodnit. Konečně...“ říká advokát Marek Nespala.

PhDr. Luděk Kula - nezákonnost potvrzená Nejvyšším soudem

Bývalý generální ředitel Vězeňské služby byl od roku 2012 stíhán za nákup objektu ve Vidnavě, a to i přesto, že jeho získání schválil tehdejší ministr spravedlnosti JUDr. Jiří Pospíšil po doporučení odborné komise pod vedením JUDr. Lenky Bradáčové. Důvodem bylo údajné zneužití pravomoci veřejného činitele a porušování povinností při správě cizího majetku. Trestní řízení dozoroval nepřislušný státní zástupce, který také zamítl stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání. Teprve poté, co Nejvyšší soud v září 2013 konstatoval nepřislušnost státního zástupce a věc byla předána státnímu zástupci, kterému podle zákona patřila, bylo obvinění zrušeno a trestní stíhání L. Kuly v dubnu 2014 zcela ukončeno. „Na případu Ludka Kuly lze dokladovat porušování zákonných ustanovení o příslušnosti dozorových státních zástupců, s nimiž se stále častěji setkávám i v jiných kauzách. Srovnání právních závěrů nepřislušného státního zástupce, který v roce 2012 zamítl

stížnost, s důvody příslušného státního zástupce, který jí následně vyhověl a věc tak ukončil, je velmi alarmující. Bohužel dvouletá mediální dehonestace Ludka Kuly, narušení jeho rodinného života i profesní poškození půjde napravit jen velmi obtížně. Nejhorší však je, že se mu dodnes nikdo ze strany policie ani státního zastupitelství neomluvil," říká advokát Petr Toman.

Ing. Zdeněk Zídek - esenciální příklad nezodpovědnosti orgánů

Starosta jihočeského Lipna nad Vltavou byl obviněn z toho, že mezi lety 2005 a 2007 uzavřel nevýhodné smlouvy na pozemky. Lipnu tak údajně způsobil škodu za 120 milionů korun. Jenže soud zjistil, že žalovaný skutek vůbec nebyl trestným činem. Nevznikla totiž škoda. Zídek, za kterého se postavili i obyvatelé obce, se jako starosta pouze snažil o rozvoj Lipna. Díky prodeji pozemků získala obec přístup k jezeru a mohla se například vybudovat cyklostezku. „Esenciálním příkladem nezodpovědnosti a současně zasahování do politického rozhodování odpovědných volených zástupců lidu, je příběh Ing. Zdeňka Zídka, starosty šumavské obce Lipno, který byl trestně stíhán, a zde si dovoluji vypůjčit přímo citát rozhodujícího soudu „ nikoli za to, že něco udělat měl a neudělal to, nebo za to, že něco udělat nesměl a udělal to, ale za to, že něco udělal, udělal to dobře, ale policejní orgán si myslí, že to mohl udělat lépe“. Výkon práva, kdy je vláčen na základě pouhého přesvědčení policejního orgánu zodpovědný starosta obce po soudech, je pro mě naprosto nepřijatelný,“ říká advokát Václav Vlček.

Více info: [Unie obhájců České republiky](#)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Škola jako místo setkávání: Má být vzdělávání víc než jen předávání znalostí?](#)
- [Vedení BBH posiluje o přední expertku na soutěžní právo z A&O Shearman Ivanu Halamovou Dobíškovou](#)
- [V rámci charitativní akce Měsíc sportu advokátní kanceláře a daňoví poradci vysportovali téměř 400 tisíc korun na podporu projektu Pomozte dětem](#)
- [KOLAROVA LEGAL: Nová advokátní kancelář v centru Prahy míří na špičku korporátního a transakčního práva](#)
- [LEAGLE.ONE: Informace nestačí. Proč vzdělávání bez prožitku selhává](#)
- [Diskuzní čtvrťky nad trestním právem \(online - živé vysílání\) - 14.5.2026](#)
- [Legal Innovation Day 2026: Praktické využití umělé inteligence v právní praxi](#)
- [Promlčení práva ve světle aktuální judikatury NS ČR Na co si dát pozor při uplatňování promlčení podle současné právní úpravy?](#)
- [LEAGLE.ONE: Prodáváte firmu, nebo kus života? Pravda o rodinných akvizicích](#)
- [Clifford Chance Prague Association jmenuje dva nové Counsels a jednoho Of Counsel](#)
- [Vítězem Zákona roku je flexinovela zákoníku práce, bodovaly také daňové a účetní změny](#)